ODE-VLAANDEREN SECTORBAROMETER 2025

ode
SECTORBAROMETER

De cijfers achter de energietransitie

ode
organisatie duurzame energie

VOORWOORD

Elk jaar bevraagt ODE de sector via de ODE-sectorbarometer. In 2025 lanceren we al de achtste editie. Dit jaar vulden 153 professionals uit de hernieuwbare energiesector de barometer in. De bevraging liep van 14 februari tot 28 maart 2025 en stond open voor zowel leden als niet-leden van ODE Vlaanderen.
We organiseren deze sectorbarometer samen met Biogas-E en Cogen. Door onze krachten te bundelen, brengen we de veranderingen in de hernieuwbare energiesector scherper in kaart.

Wie is ODE?

ODE is de sectororganisatie voor duurzame energie in Vlaanderen. We werken toe naar een 100% hernieuwbaar energiesysteem en brengen bedrijven, kenniscentra, universiteiten en organisaties samen om kennis te delen en de belangen van de sector te verdedigen.

Als spreekbuis van de duurzame energiesector in Vlaanderen vertegenwoordigt ODE een brede waaier aan technologieën via vijf platformen: PV-Vlaanderen, het Bio-energieplatform, de Vlaamse Windenergie Associatie (VWEA), het Warmtepomp Platform en Warmtenetwerk Vlaanderen.

Naast de belang behartigen voor deze technologie- en focussen we steeds meer op systeemintegratie, een thema dat een centrale rol speelt in onze werking en in de toekomst van de sector.

Waarom stellen we een sectorbarometer op?

ODE stelt jaarlijks een sectorbarometer op om trends die we aanvoelen in de praktijk ook te kunnen kwantificeren. Zo kunnen we het beleid informeren over trends en marktveranderingen en onze werking afstemmen op de noden van onze leden en de sector.

14/02/2025 tot 28/03/2025

153 deelnemers

ODE - Biogas-E en Cogen

TERUGBLIK OP 2024

In 2024 waren er Vlaamse en federale verkiezingen die een relatieve politieke verschuiving veroorzaakten, die op vlak van energie impact hebben gehad op het beleid.

Klassieke takken dalen, duurzame mobiliteit en opslag zien groei

Voor veel bedrijven in de hernieuwbare energiesector was 2024 een lastig jaar. Dit wordt bevestigd door de omzetdaling die door de meeste respondenten werd aangegeven.
De residentiële PV-markt had het moeilijk, mede door een terugvallende vraag en lagere elektriciteitsprijzen ten opzicht van 2023. Voor uitrol van duurzame warmte bleef de ongunstige verhouding tussen elektriciteits- en gasprijzen een rem.
Toch tekenden zich ook positieve signalen af. Sectoren zoals flexibiliteitsdiensten, batterijopslag en duurzame mobiliteit gingen tegen de stroom in en kleuren groen. Zij rapporteerden een stijgende of zelfs sterk stijgende omzet in 2024 en verwachten die groei in 2025 verder te zetten.

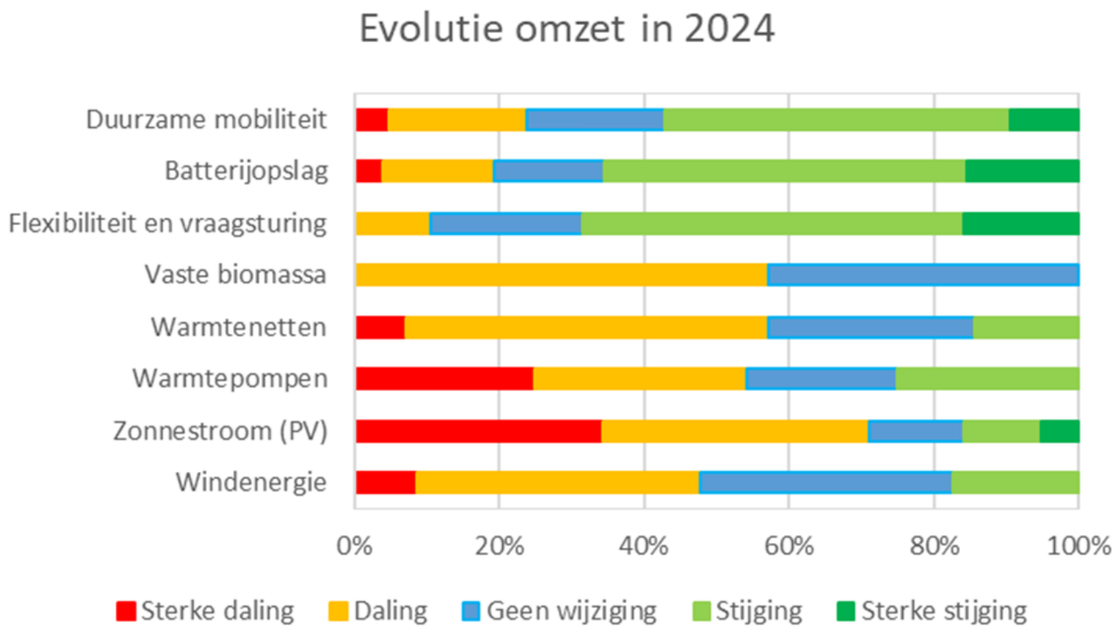
Onzeker beleid zorgde voor kopzorgen

De voornaamste zaken waarover de sector zich zorgen maakte in 2024 volgens de sectorbarometer zijn:

- het uitblijven van een taxshift van elektriciteit naar gas wat de uitrol van duurzame warmte afremt
- de afzwakking van de renovatieplicht
- de moeilijke case voor energiedelen
- de wet op de overheidsopdrachten
- (te) lage subsidies
- het gebrek aan investeringszekerheid
- gedaalde rendabiliteit

Een blijvende moeilijkheid die in de reacties terugkwam is het versnipperd beleid waarbij er tussen de gewesten geen harmonisatie inzake energiebeleid is.

Daarbij komt dat men door de ETS-2 wetgeving vreest voor hogere onkosten bij bedrijven die actief zijn met WKK, warmtenetten of energielevering. Over de implementatie van deze nieuwe ETS-2 in Vlaanderen is er nog veel nood aan informatie daar de meerderheid van de deelnemers nog met veel vragen zit of aangeeft weinig over ETS-2 weten.

Vooruitblik 2025

2025 brengt hernieuwde hoop voor de sector

Na het moeilijke jaar 2024 kijken veel bedrijven opnieuw met vertrouwen naar de toekomst. De verwachtingen voor 2025 zijn duidelijk positiever dan de omzetcijfers van vorig jaar. Ook binnen de klassieke takken van de hernieuwbare energiesector verwacht niemand een sterke daling.

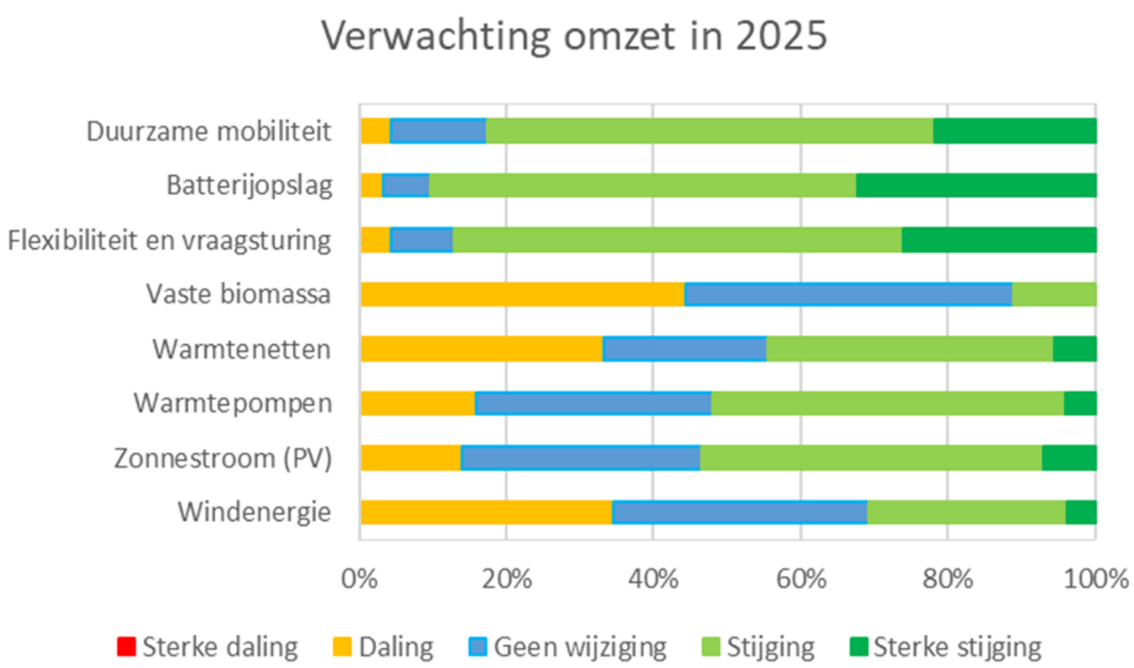
Groei verschilt per deelsector

De groeiverwachtingen verschillen wel per deelsector. In de PV- en warmtepompsector rekent de helft van de respondenten op groei of sterke groei. Zo'n 30% verwacht een status quo. Ook in de warmtenetsector ziet bijna 50% groei, al geeft een grotere groep hier ook een daling aan.

De windenergiesector toont een verdeeld beeld: ongeveer een derde van de respondenten verwacht een daling, een derde een stijging en een derde een stabiele omzet. In de vaste biomassasector gaat het merendeel uit van een daling of gelijkblijvende omzet.

Duurzame mobiliteit, batterijopslag en flexibiliteit grootste stijgers

De echte groeimotoren voor 2025 zijn elders te vinden. Duurzame mobiliteit, batterijopslag en flexibiliteit (inclusief vraagsturing) springen eruit: een ruime meerderheid verwacht hier een (sterke) omzetgroei. Die optimistische kijk wordt versterkt door het grote vertrouwen in de toekomst van flexibiliteit. De meeste respondenten zien in alle vormen van flexibiliteit een "redelijk" tot "groot" potentieel.

ARBEIDSMARKT

Werkgelegenheid blijft overeind

Hoewel de hernieuwbare energiesector met heel wat uitdagingen kampt, blijft de werkgelegenheid opvallend stabiel. Zo geeft 60% van de respondenten aan in 2025 geen veranderingen te verwachten in hun personeelsbestand. Tegelijk plant 30% om extra medewerkers aan te werven. Slechts 5% denkt aan een personeelsafbouw, en amper 2% verwacht een sterke inkrimping.

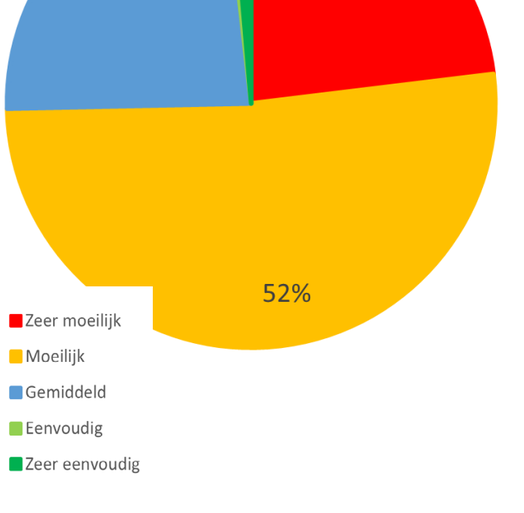
Geschikt personeel vinden, blijft knelpunt

De Europese Unie erkent de sector als een belangrijke motor voor groene jobs. Een stabiel en ambitieus beleid is dan ook cruciaal om duurzame groei en bijkomende tewerkstelling mogelijk te maken.

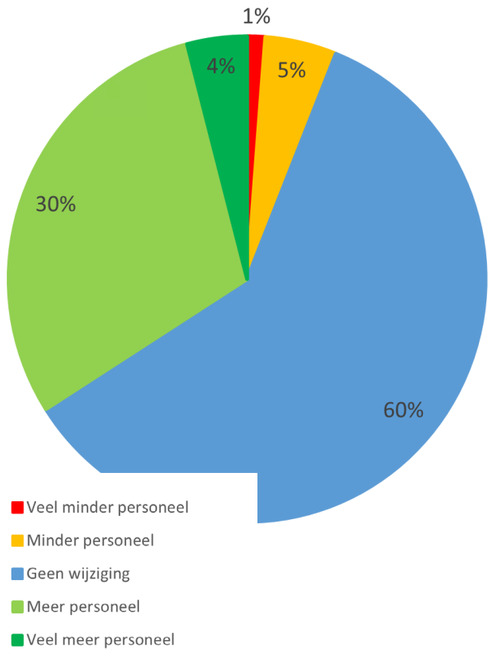
Toch blijft het vinden van geschikt personeel een hardnekkig knelpunt. Meer dan de helft van de deelnemers aan onze sectorbarometer ervaart moeilijkheden bij het invullen van vacatures. Voor 23% is het zelfs "zeer moeilijk" om geschikt talent aan te trekken. De sector heeft dan ook een breed scala aan profielen nodig: van kortgeschoolden tot hoogopgeleide technici en ingenieurs.

Positieve communicatie essentieel

Om die instroom te versterken, is positieve communicatie essentieel — zeker naar jongeren toe. Ook zij-instroom biedt kansen, bijvoorbeeld door installateurs van fossiele ketels om te scholen tot warmtepomptechnici. Aangezien de sector continu

Verwachtingen personeel 2025

Geschikt personeel vinden

SYSTEEMINTEGRATIE

Flexibiliteit overtuigt steeds meer spelers

De belangstelling voor vraagsturing en flexibiliteit in de sector blijft groeien, en dat zien we duidelijk in de resultaten van de sectorbarometer. In 2024 werkte al 62% van de respondenten actief met flexibiliteit. Van hen beheerde 42% dit zelf, terwijl 58% koos voor samenwerking met een gespecialiseerde dienstverlener.
Ook onder de bedrijven die vandaag nog geen flexibiliteit toepassen, toont 8% interesse om ermee aan de slag te gaan in de nabije toekomst.

Alle types flex overtuigen

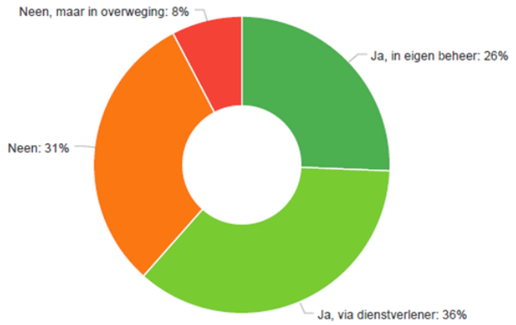
De meeste respondenten zien in elke vorm van flexibiliteit minstens een “redelijk” tot “groot” potentieel. De meest gebruikte vorm is sturing op basis van dynamische prijzen, gevolgd door het verhogen van eigenverbruik en aFRR (automatic Frequency Restoration Reserve).
Vooral de eerste twee scoren hoog omdat ze laagdrempelig en vlot toepasbaar zijn voor kleine installaties en residentiële klanten. Die toegankelijkheid maakt ze aantrekkelijk voor een brede groep spelers binnen de sector.

Batterijopslag blijft populairste

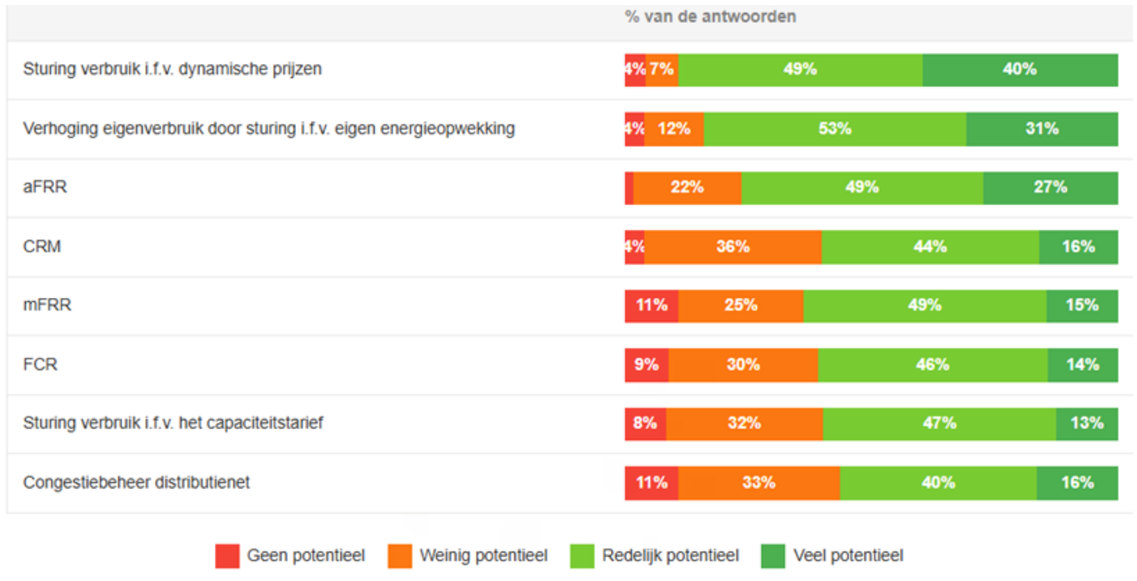
Van de respondenten die al inzetten op flexibiliteit, gebruikt één op de drie al opslagsystemen. Opslag is dus nog lang niet zo ingeburgerd als flexibiliteit zelf. Batterijopslag is veruit het populairst (45%), gevolgd door thermische opslag, die met 32% ook al stevig voet aan de grond krijgt.

De boodschap is duidelijk: flexibiliteit is niet langer iets van de verre toekomst, maar een steeds belangrijker onderdeel van de energietransitie naar meer hernieuwbare energie.

Werkt u nu al met flexibiliteitsdiensten?

Potentieel van de diverse vormen van flexibiliteit

INZICHTEN OVER WARMTENETTEN

Bij de vraag naar de drie belangrijkste verbeterpunten voor warmtenetten kozen de respondenten op één voor de energielastenverschuiving, gevolgd door gemeentelijke warmtebeleidsplannen en het socialiseren van de aansluitkosten voor warmtenetten.

Dat laatste voorstel houdt in dat een warmtenetontwikkelaar voor residentiële aansluitingen een vast en voordelig fortaitair bedrag mag aanrekenen, net zoals tot voor kort voor aardgasaansluitingen (voor huishoudelijke klanten). Het prijsverschil met de werkelijke aansluitkosten kan de warmtenetontwikkelaar dan aanvragen uit een specifiek fonds, dat bv. gefinancierd wordt uit heffingen op fossiele brandstoffen. Dat is op zijn beurt dan weer een bouwsteen in de lastenverschuiving naar fossiele energietarieven.

In de recente call groene warmte hebben slechts 4 van de respondenten een steunaanvraag ingediend. De reden om dit niet te doen: vooral het ontbreken van concrete projecten, gevolgd door de strenge voorwaarden van de call.
Zeven respondenten onderzoeken momenteel het inschakelen van thermische opslag in warmtenetten en de sectorkoppeling met elektriciteit (voor het opladen van de opslag).

De sectorbarometer is gelanceerd in de periode voor de vorming van de huidige Vlaamse regering. Vandaar de vraag naar prioritaire acties voor het stimuleren van warmtenetten door “de volgende Vlaamse regering”.

Vier opvallende acties kwamen als antwoorden op deze open vraag:

- Duidelijke doelstellingen en regelgeving voor warmtenetten
- Bewustmaking en communicatie over de voordelen van warmtenetten
- Eenvoudige subsidiemechanismen
- Een plan voor de uitfasering van het aardgasnet op basis van lokale warmtezoneringskaarten

INZICHTEN UIT DE PV-SECTOR

Terugblik 2024, vooruitblik 2025

Het jaar 2024 was uitdagend voor de PV-sector. Terwijl de residentiële markt een sterke terugval kende – 69% van de respondenten rapporteerde een sterke daling in de verkoop van installaties tot 10 kVA – bleef de vraag naar commerciële installaties relatief stabiel of zelfs stijgend, vooral in de segmenten vanaf 30 kVA. Voor batterijopslag rapporteerde de meerderheid van de respondenten een stijging in omzet.

Ondanks de terugval van PV in de residentiële markt, zijn de verwachtingen voor 2025 gematigd positief. 43% verwacht een lichte groei, 30% een status quo. Er blijft ook een toenemende interesse om grotere installaties bij particulieren (>10 kVA) te installeren.

Leveringsproblemen lijken grotendeels van de baan: 78% van de respondenten gaf bijvoorbeeld aan de afgelopen maanden geen vertraging te hebben ondervonden bij de levering van batterijen.

Flexibiliteit en dimensionering

De PV-sector werkt verder aan de integratie van zonne-energie door het gebruik van sturingssystemen die werken met flexibiliteitsdiensten. Ze ziet het grootste economisch potentieel in sturing in functie van dynamische prijzen, gevolgd door zelfverbruik. Daarnaast worden ook AFRR, capaciteitstarief, FCR, mFRR en congestiebeheer als waardevolle toepassingen beschouwd.

Omwille van de toegenomen nood aan flexibiliteit en negatieve prijzen wordt er ook meer en meer gekeken naar curtailment: 81% van de respondenten ziet een stijgende interesse hierin en 72% onderzoekt actief de mogelijkheden om dit toe te passen op bestaande of nieuwe installaties.

In de visietekst pleit PV-Vlaanderen niet alleen voor een sturing die focust op dynamische prijzen en het leveren van flexibiliteitsdiensten, maar ook voor compensatie voor het leveren van technische flexibiliteit, bijvoorbeeld bij curtailment.

PV-installaties worden doorgaans gedimensioneerd op basis van de beschikbare dakoppervlakte (50%) en het toekomstig verbruik (42%). Er wordt daarentegen nog weinig naar noord-gerichte daken gekeken. PV-Vlaanderen blijft ervan overtuigd dat in de meeste gevallen de optimale dimensionering samenvalt met de maximale dimensionering.

Integratie met andere technologieën

De integratie van PV met andere technologieën is in opmars. Alle respondenten die PV-installaties verkopen bieden ook thuisbatterijen aan. 83% biedt ook laadpalen aan, 75% EMS-systemen, en een derde warmtepompen of -boilers. Sturing van elektrische warmte in combinatie met PV wordt nog gering aangeboden (17%).

De batterijsystemen die in 2024 werden geplaatst, worden voornamelijk aangestuurd om het zelfverbruik te verhogen (71%), deel te nemen aan flexibiliteitsdiensten (63%) en om piekverbruik of injectie af te vlakken via peak shaving (58%). Daarnaast worden ze ingezet om het verbruik te verschuiven op basis van dynamische energietarieven (58%) en, in mindere mate, om tijdelijk autonoom te functioneren bij stroomuitval (33%).

Beleidscontext

Wanneer we kijken naar de behoeften binnen de sector, is er een duidelijke vraag naar een stabiel en transparant beleidskader. Transparante regelgeving (63%), investeringszekerheid (60%) en positieve communicatie (37%) worden als cruciale voorwaarden voor groei genoemd. In onze visietekst pleiten we dan ook voor prijsgaranties voor grote systemen en voor meer transparantie en voorspelbaarheid bij de netbeheerder en regelgevende instanties.

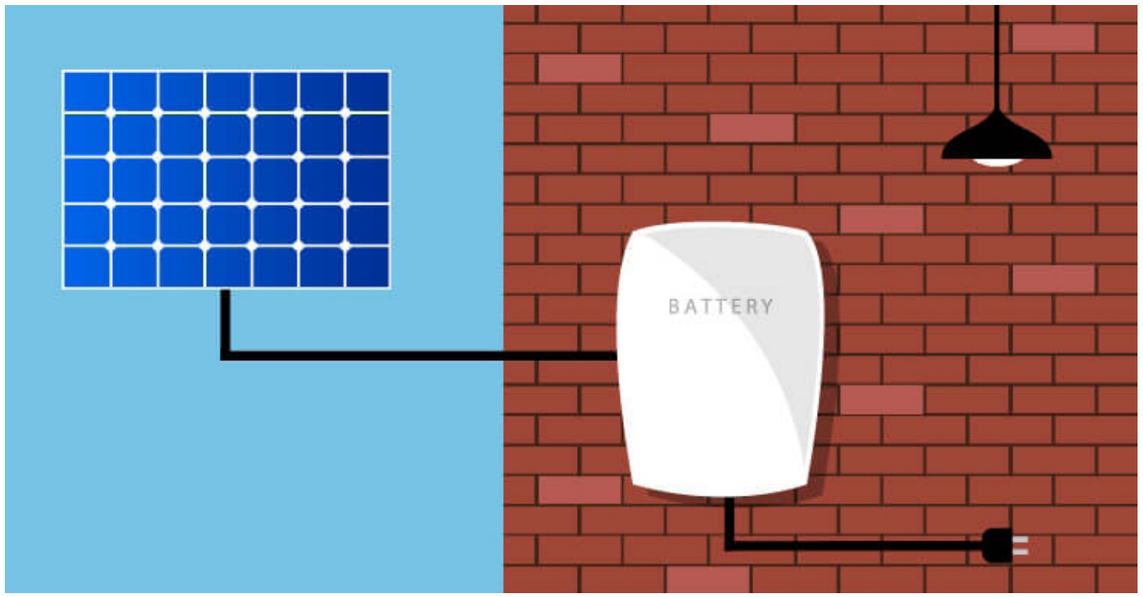
De PV-verplichting is goed gekend in de sector (81%), maar de ETS-2-regeling is minder ingeburgerd: 45% van de respondenten kent deze niet of weet niet wat de impact zal zijn. Slechts 26% vindt de regeling min of meer of heel duidelijk.

De meerderheid van de respondenten (53%) ziet het capaciteitstarief als een opportuniteit, terwijl 28% dit als een belemmering ziet. Twee derde van de installateurs communiceert over de impact van het capaciteitstarief op het rendement van PV-installaties.

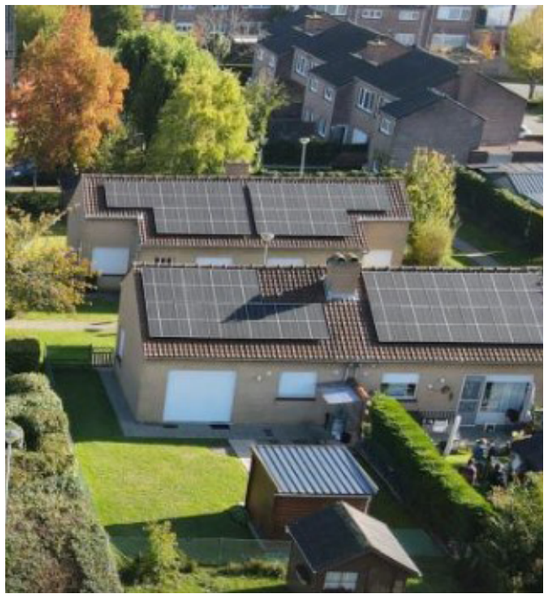
De werkgelegenheid blijft stabiel tot licht stijgend. Voor PV verwacht 26% meer personeel nodig te hebben, voor opslag zelfs 50%. Tegelijkertijd blijft het vinden van gekwalificeerd personeel een uitdaging: 49% noemt dit moeilijk tot zeer moeilijk voor PV, 67% voor opslag. Daarom pleit PV-Vlaanderen voor imagocampagnes rond jobs in de sector.

Meer weten over de toekomst van zonnestroom raadpleeg de visietekst van PV-Vlaanderen.

INZICHTEN UIT DE WINDSECTOR

Terugblik 2024, vooruitblik 2025

Ondanks de vele uitdagingen waar de hernieuwbare energiesector voor staat blijft het een groeiende bron van werkgelegenheid. 36% geeft aan bijkomend personeel aan te zullen werven. Acht procent zegt minder personeel nodig te zullen hebben. Van de respondenten geeft 39% aan een gewone tot sterke daling van de omzet waar te nemen. Daartegenover staat dat slechts 14% een stijging van de omzet kent. De resultaten mbt. de omzetverwachtingen leren ons dat 32% van de respondenten een omzetdaling verwacht, terwijl 29% een stijging verwacht.

Investeringszekerheid

Voor windenergie zijn de resultaten van de sectorbarometer van dit jaar enigszins afwijkend ten opzichte van vorig jaar. Zo geeft 32% van de respondenten aan een daling van de omzet te hebben ervaren in 2024. Slechts een klein deel van de respondenten (14%) spreekt van een stijging. Dit wijst op een afgenomen groei ten opzichte van vorig jaar, toen er meer optimisme was over de omzetontwikkeling. De vooruitzichten voor windenergie voor 2025 zijn dan ook gematigder, met slechts één op de vier van de respondenten die een verdere omzetgroei verwacht. De druk op de rentabiliteit van windprojecten blijft aanhouden. Meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat de rentabiliteit er het afgelopen jaar op achteruit is gegaan. De dalende elektriciteitsprijzen en het ontbreken van een stabiel ondersteuningsmechanisme zorgen ervoor dat winstmarges onder druk blijven staan. Het gebrek aan stabiliteit in de prijzen wordt als een grote zorg genoemd, omdat het de bereidheid om te investeren ondermijnt. De financierbaarheid van nieuwe projecten is eveneens verslechterd: nog slechts 14% van de respondenten geeft aan dat financiering vlot te verkrijgen is, terwijl dat vorig jaar nog bij 19% het geval was. In de context van politieke veranderingen en toenemende onzekerheden rond beleidsmaatregelen, blijkt het voor veel respondenten moeilijk om langetermijninvesteringen te plannen. Een stabiel regelgevend kader met een stabiel steunmechanisme en meer investeringszekerheid worden als de belangrijkste voorwaarden voor een gezonde groei en innovatie in de windenergiesector benoemd. Meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat een toekomst zonder een (steun)mechanisme dat voldoende investeringszekerheid voor windenergie garandeert, er veel minder projecten zullen worden gerealiseerd.

Netaansluiting

De problematiek rond netaansluitingen neemt duidelijk toe. In 2025 geeft één op vier respondenten aan dat er niet steeds voldoende aansluitcapaciteit beschikbaar is. Daarnaast geeft één op vijf aan dat er projecten zijn die niet gerealiseerd kunnen worden vanwege een tekort aan aansluitingscapaciteit. Bijkomend geeft vier op tien respondenten aan dat er vertragingen opgelopen worden bij de aanvraag van aansluitcapaciteit.
Deze evolutie baart de sector ernstige zorgen. Rekening houdend met de lange doorlooptijd van windprojecten, is het noodzakelijk om de nodige netinfrastructuur tijdig beschikbaar te hebben. Deze moeten verder mee-evolueren met de geplande productiecapaciteit. Een proactieve netplanning is hierbij onmisbaar. Alleen zo kan vermeden worden dat Vlaanderen in een gelijkaardige situatie terechtkomt als Nederland, waar netcongestie de uitbouw van hernieuwbare energie én industriële projecten zwaar hindert.

Vergunningen

Op het vlak van vergunningen blijven de resultaten gemengd. Zo geeft 36% van de respondenten aan geen verschil te merken met de vroegere situatie. Een minderheid ervaart wel positieve effecten: 29% spreekt van een vereenvoudiging van de aanvraagprocedure en 25% van snellere beslissingen.

Hoewel vorig jaar nog bijna een derde van de respondenten de centralisering als een verbetering zag, lijkt de verwachte versnelling voorlopig uit te blijven. Toch blijft in de sector de overtuiging bestaan dat verdere stroomlijning en vereenvoudiging van vergunningsprocedures noodzakelijk zijn om nieuwe projecten mogelijk te maken en breder een gezonde groei en innovatie in de windenergiesector te verzekeren.

Decommissioning en repowering

Eén op drie respondenten geeft aan dat er concrete plannen zijn om oude windturbines af te breken en te vervangen door nieuwe exemplaren met meer vermogen. Daarmee stijgt het aandeel geplande repoweringprojecten ten opzichte van vorig jaar, toen dit nog bij 30% het geval was. Dit toont een groeiende interesse in het vernieuwen van bestaande windturbines. Echter geeft bijna 70% van de respondenten aan dat veranderde regelgeving sinds de eerste vergunning, en het complexe en lange vergunningsproces, een grote hindernis vormen. Een aangepast vergunningskader waarin rekening gehouden wordt met de reeds ingenomen milieuruimte op projectniveau kan hier als een potentiële hefboom dienen om repowering in Vlaanderen te versnellen.

Tegelijkertijd geeft twee derde van de respondenten aan dat onderdelen van afgebroken installaties – voornamelijk volledige turbines, masten en funderingen – een tweede leven krijgen of gerecycleerd worden. Voor veel organisaties blijft dit echter een uitdaging, waarbij praktische ervaring vaak ontbreekt. Een duidelijk kader voor repowering, waarin rekening wordt gehouden met reeds ingenomen ruimte en bestaande infrastructuur, zou kunnen bijdragen aan een efficiëntere benutting van de beschikbare windlocaties. Een circulaire aanpak, waarbij repowering en ontmanteling hand in hand gaan met hergebruik en recyclage, biedt kansen voor duurzaamheid én ruimte-efficiëntie.

De bezorgdheden uit de sectorbarometer sluiten aan bij de 7 speerpunten die VWEA in haar visietekst, opgesteld in aanloop naar de verkiezingen van 2024, naar voren schuift om samen met de sector werk te maken van een gedragen en daadkrachtige uitrol van onshore windenergie in Vlaanderen.

INZICHTEN WARMTEPOMPSECTOR

Terugblik 2024

Uit de sectorbarometer blijkt dat de hernieuwbare energiesector onder druk staat. Heel wat klassieke takken van de duurzame energiesector tekenden een daling van de omzet of een stagnatie op in 2024. Ook de warmtepompsector rapporteerde over een sterke daling, daling of plafonnering van de groei in 2024.

Vooruitblik 2025

De verwachtingen inzake omzet voor 2025 kleuren positiever. Toch verwachten nog de helft van de klassieke bedrijven een verdere daling van hun omzet of schatten in dat de lagere omzetcijfers uit 2024 behouden blijven. De andere helft van de bedrijven verwachten dat hun omzet opnieuw stijgt. Binnen de warmtepompsector verwachten de helft van de bedrijven een toename in omzet, 30% verwacht geen wijziging ten opzichte van vorig jaar en 18% verwacht een (verdere) daling.
Het is onduidelijk in welke mate de groei ook de terugval uit 2024 zal compenseren. Lage gasprijzen, hoge elektriciteitsprijzen en een gebrek aan een krachtdadig, stabiel beleid rond duurzame warmte zijn de belangrijkste oorzaken van het uitblijven van een versnelde uitrol van warmtepompen en warmtenetten. De onzekere geopolitieke situatie beklemtoont de nood aan energie-onafhankelijkheid. Warmtepompen en warmtenetten zijn belangrijke sleutels om Vlaamse gezinnen te wapenen tegen mogelijke fluctuerende gasprijzen.

Nood aan investering in groene tewerkstelling

Het uitblijven van een sterke groei heeft ook impact op de tewerkstelling in de hernieuwbare energiesector. Dit staat in schril contrast met de doelstelling om meer groene jobs te creëren. De hernieuwbare energiesector realiseert lokale tewerkstelling voor tal van profielen: ingenieurs, installateurs, onderhoudstechnici, etc.
De tendens van een aanwervingsstop is ook in de warmtepompsector voelbaar. Binnen de warmtepompsector geeft 52% van de respondenten aan in 2025 geen nieuw personeel aan te werven. Iets meer dan 30% van de respondenten geeft aan in 2025 meer personeel nodig te hebben.
Meer dan 70% van de respondenten geeft aan zeer moeilijk tot moeilijk gekwalificeerd personeel te vinden. Het gaat daarbij binnen de warmtepompsector vooral om het vinden van gemotiveerde technische profielen. Wisselend beleid, negatieve berichtgeving en een gebrek aan goede opleidingen werken dit te kort enkel verder in de hand. Er is nood aan het hervaloriseren van het beroep van installateur, een herziening van RESCert en meer stimuli voor bestaande installateurs om zich om te scholen. Daarnaast moet er ook gewerkt worden aan een meer stabiele vraagzijde, zodat de bestaande installateurs zich verder kunnen professionaliseren.

Gekende drempels, gekende oplossingen

Ook dit jaar staat de scheefgetrokken verhouding tussen de gas- en elektriciteitsprijs met stip op één als de belangrijkste drempel voor de uitrol van warmtepompen. Na heel wat negatieve communicatie in de media het afgelopen jaar is het ook niet onverwacht dat correcte communicatie op plaats twee staat. Op plaats drie staat de nood aan stabiel beleid.

De legislatuur van de warmtepomp

WPP publiceerde in 2024 naar aanloop van de verkiezingen haar memorandum getiteld “De legislatuur van de warmte”. De legislatuur is nog lang, maar om de licht positieve tendens te kunnen versnellen is er meer nodig dan morrelen in de marge en kleine wijzigingen.

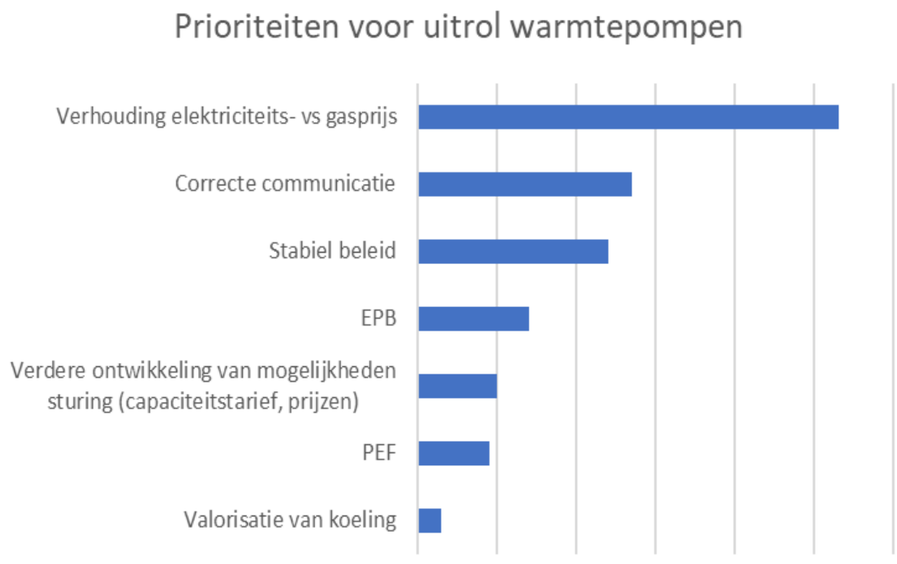
WPP benadrukt daarom:

- Focus op **stabiel beleid** met duidelijke **roadmap weg van fossiel**
- Maak **warmtepompen betaalbaar voor iedereen** door een grondige (snelle) taxshift, een correcte implementatie van ETS 2 en sterk flankerend beleid voor de kwetsbaarste gezinnen
- Implementeer een **Marshallplan renovatie**

Warmtepompen zijn samen met warmtenetten, dé technologie bij uitstek om duurzaam, CO2-vrij te verwarmen. Warmtepompen dragen bij tot een welvarend Europa, weg van fossiel met energiezekerheid voor gezinnen en bedrijven. 60-70% van de warmtepompen in de EU worden ook in Europa geproduceerd. Een duidelijke langetermijnvisie moet daarom bijdragen tot een versterkte interne productie-industrie met lokale tewerkstelling.

Lees de volledige visie van WPP na in onderstaande

INZICHTEN UIT DE BIO-ENERGIESECTOR

Terugblik 2024, vooruitblik 2025

We merken bij de aanvang van de analyse wel op dat het aantal respondenten vanuit de bio-energiesector (vaste biomassa) beperkt is en de resultaten daarom slechts beperkt representatief kunnen zijn voor de volledige sector.
De bio-energiesector evalueert 2024 eerder als een moeilijk financieel jaar. Zowel bij vaste biomassa als bij biogas- en biomethaan-installaties antwoordt een derde van de respondenten dat de omzet stabiel is gebleven. Ongeveer 30-40% van de respondenten, in het bijzonder bij de vaste biomassa-installaties, deelden mee een daling in omzet op te tekenen. De meeste respondenten zagen de klantvraag dalen. De verwachtingen inzake omzet voor 2025 kleuren net iets positiever dan deze in 2024. Toch verwachten nog 45% van de bedrijven een daling en een andere 45% een stagnatie.

Tewerkstelling

Een stagnatie van de omzet heeft ook impact op de tewerkstelling in de sector. De aanwervingsstop is ook in de bio-energiesector voelbaar. Daar geeft 75% van de respondenten aan in 2025 geen nieuw personeel aan te werven.

Bezorgdheid over het Vlaams en Europees beleid

Uit die vragen blijkt dat er een grote bezorgdheid is op vlak van zowel het Vlaams als Europees beleid.

De vraag naar een langetermijnvisie en stabiel beleid wordt ook hier gesteld.
Wat nieuwe regelgevingen betreft, zijn de meningen rond de uitrol van een ETS2-systeem verdeeld. Voor vele actoren binnen de sector is de impact nog onduidelijk.

Biomassamarkt in verandering

We vroegen ook aan de respondenten in welke mate de biomassamarkt wijzigde in 2024. Enkele respondenten stelden dat de inkoopprijs van biomassa gestegen is en/of bepaalde stromen minder beschikbaar zijn. Het aantal respondenten is echter te laag om hierover een onderbouwde uitspraak te doen.

CONCLUSIE

Sector wil vooruit, maar vraagt duidelijke koers

Met de jaarlijkse sectorbarometer brengen we de trends en uitdagingen van de hernieuwbare energiesector in Vlaanderen scherp in beeld. 2024 was een moeilijk jaar voor de klassieke takken zoals PV, wind en duurzame warmte. De sector kijkt hoopvol naar 2025, maar stelt duidelijke voorwaarden: stabiel beleid, investeringszekerheid en een positieve en consequente communicatie over de energietransitie. De aanhoudend ongunstige verhouding tussen elektriciteits- en gasprijzen blijft daarbij een rem op de uitrol van duurzame warmte. Tegelijk boekten nieuwe segmenten zoals batterijopslag, flexibiliteitsdiensten en duurzame mobiliteit wel vooruitgang — en ze verwachten hun groei in 2025 voort te zetten.

ODE Vlaanderen roept beleidsmakers op om de juiste voorwaarden te creëren voor een versnelde transitie.

Concreet pleiten we voor:

- Meer investeringszekerheid en een stabiel beleidskader
- Duidelijke, positieve communicatie vanuit de overheid over hernieuwbare energie
- Een eerlijke tax shift en correcte implementatie van ETS-2
- Een ambitieus en consequent renovatieplan

ODE Vlaanderen blijft de stem van de sector en zal op elk van deze dossiers actief input leveren aan beleidsmakers — steeds in overleg met haar leden en partners uit het werkveld.

Vooruitblik

Met de sectorbarometer houdt ODE de vinger strak aan de pols van de hernieuwbare energiesector. De inzichten uit de bevraging vormen een belangrijke basis voor ons beleidsadvies en onze dagelijkse werking. Ook in 2026 blijven we de trends en signalen uit de sector nauwgezet opvolgen. De voorbereiding van de volgende editie is al gestart — en we rekenen opnieuw op massale input van bedrijven en organisaties uit het veld.

Vragen over de sectorbarometer? Contacteer ons!

Nathalie Devriendt
Directeur ODE Vlaanderen
nathalie.devriendt@ode.be
Tel: 0498113806

Wil u meer weten over ODE?